

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/94/2019
Identifikačné číslo spisu: 4116208310
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4116208310.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivici Čelkovej v spore žalobcu Oberbank AG, so sídlom Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, FN 79063w, Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, Prievozská 4/A, Bratislava, IČO: 36 86 11 46, zastúpeného Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Podjavorinskej 2, Bratislava, IČO: 36 860 107, proti žalovaným 1/ C.. H. T., bytom I. XXX, žalovanému 2/ JUDr. Fadi Fardous, Štúrova 21, Nitra, správcovi konkurznej podstaty úpadcu INCODEC spol. s r.o., so sídlom Čakajovce 436, IČO: 36 788 236, o určenie popretých pohľadávok, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26CoKR/10/2018-825 zo dňa 16. mája 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného 2/ o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cbi/31/2016-774 z 24. januára 2018 určil, že popretie pohľadávok žalovaným 1/ je neúčinné, a ďalej určil, že žalobca je veriteľom zabezpečených pohľadávok zapísaných v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 189, 190, 191 a 192 v konkurznom konaní vedenom na úpadcu INCODEC spol. s r.o. so sídlom Čakajovce 436, 951 43 Čakajovce, IČO: 36 788 236, vedenom na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 32K/82/2015 v prihlásenom poradí a napokon žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie poukázal na § 32 ods. 11 ZoKR podľa ktorého má povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nielen veriteľ, ktorý je v pozícii žalobcu, ktorému bola popretá pohľadávka, ale aj veriteľ, ktorý poprel pohľadávku, a ktorý je v pozícii žalovaného. Zloženie preddavku žalobcom je podmienkou, aby súd rozhodoval o podanej žalobe. Na to, aby bolo popretie pohľadávky žalovaným 1/ ako popierajúcim veriteľom účinné, musí zložiť preddavok, v opačnom prípade súd v konaní o určení popretej pohľadávky rozhodne, že popretie je neúčinné. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný 1/ bol v zmysle § 32 ods. 11 ZoKR vyzvaný na zloženie preddavku

na trovy konania uznesením, ktoré mu bolo doručené dňa 14. novembra 2016. Keďže žalovaný preddavok na trovy konania nezložil a preto súd rozhodol, že popretie pohľadávok žalobcu žalovaným 1/ je neúčinné.

3 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie ďalej uviedol, že uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 10. decembra 2015, č. k. 32R/9/2014-1332, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 18. decembra 2015, súd zastavil reštrukturalizačné konanie, začal konkurzné konanie a vyhlásil konkurz na majetok dlžníka INCODEC spol. s r.o., so sídlom: Čakajovce 436, 951 43 Čakajovce, IČO: 36 788 236. Za správcu bol ustanovený JUDr. Stanislav Barkoci, Hollého 10, Nitra. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 18. mája 2016, č. k. 32K/82/2015-1099, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 26. mája 2016 súd odvolal správcu JUDr. Stanislava Barkociho a ustanovil správcu JUDr. Fadiho Fardousa, so sídlom kancelárie: Štúrova 21, Nitra.

4 Nakoľko žalovaný 2/ poprel pohľadávky žalobcu iba čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom a poradia zabezpečovacieho práva, skúmal súd prvej inštancie dôvodnosť popretia pohľadávok správcom iba v tomto rozsahu. Vykonaným dokazovaním mal za zistené, že žalobca si v konkurze vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 32K/82/2015 prihlásil štyri pohľadávky, ktoré boli správcom zapísané do konečného zoznamu pohľadávok pod poradovým číslom 189, 190, 191, 192. Žalobca v prihláške pohľadávky poradové číslo 1 (vedená správcom pod poradovým číslom 189) uviedol ako právny titul vzniku pohľadávky zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 09. marca 2011, č. 6161034233/8370 v znení dodatkov č. 1 až č. 5, pohľadávku si prihlásil v celkovej sume 76.051,62 eura ako zabezpečenú zabezpečovacím právom - záložné právo ako prvé v poradí, titulom záložnej zmluvy zo dňa 09. marca 2011 č. 61610342233/8370, pričom predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavba, ďalej záložným právom v druhom poradí, titulom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10. mája 2012, predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavba. Zmluva bola zabezpečená ďalšími zmluvami o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10. mája 2012, 23. januára 2013, 12. februára 2015, okrem toho bola zmluva zabezpečená aj záložnými zmluvami k pohľadávkam. Žalobca v prihláške pohľadávky poradové číslo 2 (vedená správcom pod poradovým číslom 190) uviedol ako právny titul vzniku pohľadávky zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 01. apríla 2011, č. 6161040107/8370 v znení dodatkov č. 1 až č. 6, pohľadávku si prihlásil v celkovej sume 657.160,64 eura ako zabezpečenú zabezpečovacím právom - záložné právo ako prvé v poradí, titulom záložnej zmluvy zo dňa 01. apríla 2011 č. 6161034225/8370, pričom predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavby, záložným právom v druhom poradí, titulom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23. januára 2013, pričom predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavby. Zmluva bola zabezpečená ďalšími zmluvami o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10. mája 2012, zo dňa 01. apríla 2011, záložnými zmluvami k pohľadávkam zo dňa 10. mája 2012, 23. januára 2013, 12. februára 2015. Žalobca v prihláške pohľadávky poradové číslo 3 (vedená správcom pod poradovým číslom 191) uviedol ako právny titul vzniku pohľadávky zmluvu o kontokorentnom úvere zo dňa 01. apríla 2011, č. 6161034225/8370 v znení dodatkov č. 1 až č. 4, pohľadávku si prihlásil v celkovej sume 66.237,33 eura ako zabezpečenú zabezpečovacím právom - záložné právo ako prvé v poradí, titulom záložnej zmluvy zo dňa 01. apríla 2011 č. 6161040107/6161034225/8370, pričom predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavby, záložným právom v druhom poradí, titulom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23. januára 2013, predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavby. Zmluva bola zabezpečená ďalšími zmluvami o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10. mája 2012, zo dňa 23. januára 2013, zo dňa 12. februára 2015, zo dňa 10. mája 2012, zo dňa 01. apríla 2011, záložnými zmluvami k pohľadávkam zo dňa 10. mája 2012, 23. januára 2013, 12. februára 2015. Žalobca v prihláške pohľadávky poradové číslo 4 (vedená správcom pod poradovým číslom 192) uviedol ako právny titul vzniku pohľadávky zmluvu o kontokorentnom úvere zo dňa 10. mája 2012, č. 6161034647/8370 v znení dodatkov č. 1 a č. 2, pohľadávku si prihlásil v celkovej sume 117.576,39 eura ako zabezpečenú zabezpečovacím právom - záložné právo ako druhé v poradí, titulom záložnej zmluvy zo dňa 10. mája 2012, č. 6161034233/ 616110400107/ 6161034225/ 6161034647/8370, pričom predmetom zabezpečenia boli taktiež nehnuteľnosti, pozemky a stavby, záložné právo v treťom poradí, titulom zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.

januára 2013, predmetom zabezpečenia boli nehnuteľnosti, pozemky a stavby. Zmluva bola zabezpečená ďalšou zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 10. mája 2012, záložnými zmluvami k pohľadávkam zo dňa 10. mája 2012, 23. januára 2013. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvy o zriadení záložného práva uzatváral záložný veriteľ Oberbank AG so sídlom: Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, organizačná zložka Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, Prievozská 4/A, Bratislava.

5 Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný 2/ ako správca konkurznej podstaty, poprel prihlásené pohľadávky žalobcu, vedené pod poradovým číslom 189 až 192, dňa 29. marca 2016, oznámenie ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 07. apríla 2016, žalobca podal žalobu proti žalovanému 2/ dňa 06. mája 2016 tým, že rozšíril okruh účastníkov na strane žalovaného, nepodával samostatnú žalobu voči správcovi. Správca poprel pohľadávky žalobcu v rozsahu zabezpečovacieho práva veriteľa a poradia zabezpečovacieho práva z dôvodu, že záložné práva k nehnuteľnostiam v zmysle zápisov na listoch vlastníctva boli zapísané v prospech Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, Prievozská 4/A, Bratislava, teda že neboli zapísané v prospech veriteľa, na liste vlastníctva je teda zapísaný iný subjekt ako veriteľ prihlásenej pohľadávky.

6 Zo spisov vedených na Okresnom úrade Nitra, katastrálny odbor pod sp. zn. V 2617/12, V 1757/15, P 474/15, P 1195/14, V 475/13, V 2616/12, V 1494/11 a V 5456/11 súd zistil, že návrh na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností podával záložný veriteľ označený ako Oberbank AG so sídlom: Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, organizačná zložka Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, Prievozská 4/A, Bratislava a záložcovia. Správa katastra rozhodnutiami zapísala vklad záložného práva do katastra nehnuteľností v prospech subjektu označeného ako Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, IČO: 36 861 146, Prievozská 4/A, Bratislava. V apríli a v máji 2016 podala banka podnet na opravu zrejmej nesprávnej v označení účastníka katastrálneho konania, keď bol veriteľ označený len údajmi o organizačnej zložke namiesto správneho označenia vyplývajúceho z návrhov na vklad záložných práv a priložených listín s tým, že správne malo byť zapísané Oberbank AG, so sídlom Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, zapísaná v obchodnom registri Landesgericht Linz pod číslom FN 79063w. Návrhu na opravu vyhovel a opravu vykonal Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor v súlade s podnetom na opravu podľa § 47 ods. 6 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní bez vydania rozhodnutia a účastníka katastrálneho konania označil ako Oberbank AG so sídlom Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, Prievozská 4/A, Bratislava. V jednotlivých konaniach boli opravy vykonané v máji 2016, teda po vyhlásení konkurzu.

7 Súd prvej inštancie sa v zmysle § 39 ods. 9 ZoKR zaoberal včasnosťou podania žaloby, teda dodržaním zákonnej, hmotnoprávnej lehoty na podanie žaloby, ktorej dodržanie žalovaný 2/ namietal. Správca oznámil žalobcovi popretie jeho pohľadávok žalovaným 1/ ako popierajúcim veriteľom listom zo dňa 04. marca 2016, ktorý mu bol doručený dňa 09. marca 2016, žalobca podal žalobu voči žalovanému 1/ dňa 04. apríla 2016, teda v zákonnej lehote. Námietku žalovaného 2/ preto súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 09. februára 2016 bola správcovi predĺžená lehota na popieranie pohľadávok o 30 dní. Správca, žalovaný 2/, v predĺženej lehote poprel pohľadávku žalobcu v časti zabezpečovacieho práva a poradia zabezpečovacieho práva. Oznámenie o popretí pohľadávok správcovi bolo žalobcovi doručené dňa 07. apríla 2016, žalobu proti žalovanému 2/ podal žalobca dňa 06. mája 2016 tým, že navrhol vstup žalovaného do už prebiehajúceho súdneho konania. Návrh bol podaný v lehote 30 dní od doručenia oznámenia o popretí pohľadávky.

8 Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku vyslovil názor, že oprava chýb v katastrálnom konaní je osobitným právnym inštitútom, ktorého účelom je zabezpečenie súladu medzi skutkovým a právnym stavom. Katastrálny zákon upravuje možnosť opravy chybných údajov katastra. Konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte je možné považovať za osobitný opravný prostriedok na zabezpečenie riadneho vedenia evidencie zapísaných údajov za účelom zabezpečenia ich hodnovernosti. Jedná sa o nesporové konanie. Okresný úrad opraví údaje katastra aj v prípade, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo inou

listinou, alebo výsledkami prešetrenia zmien údajov katastra. Mal za preukázané, že účastníkom vkladových konaní na Okresnom úrade Nitra, katastrálny odbor bol žalobca, zahraničná banka. Toto zistenie preukazujú návrhy na vklad doručené katastrálnemu úradu, v ktorých bol označený ako účastník žalobca a aj zo záložných zmlúv, ktorých zmluvnou stranou bol žalobca a nie jeho pobočka na území Slovenskej republiky, správa katastra Nitra napriek tomu povolila vklad záložného práva v prospech Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že správny orgán nesprávne zapísal osobu, v prospech ktorej bolo zriadené záložné právo, v dôsledku čoho došlo k zrejmej chybe, ktorú na podnet žalobcu opravil podľa § 47 ods. 6 Zákona o správnom konaní. Správny orgán vykonal opravu bez vydania rozhodnutia vo veci a zapísal, v súlade s návrhmi a záložnými zmluvami, účastníka Oberbank AG so sídlom Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, IČO: 36 861 146, Prievozská 4/A, 821 09 Bratislava. Poukázal na výpoveď svedkyne C. C. T., z ktorej vyplynulo, že išlo o mechanickú chybu, ku ktorej došlo k prevzatiu obchodného mena zo systému. Vychádzajúc z ustálenej praxe katastrálny úrad považoval túto chybu za inú zrejmu nesprávnosť a preto vykonal opravu podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku a nie podľa § 57 katastrálneho zákona.

9 Súd považoval postup katastrálneho úradu za správny, keď zrejmu nesprávnosť opravil bez vydania rozhodnutia vo veci. Vyslovil názor, že ak bol správca presvedčený o nesprávnom postupe, mohol po vyhlásení konkurzu ako oprávnená osoba, požiadať kataster o vysvetlenie spôsobu vykonania opravy a v prípade, ak by aj po podaní vysvetlenia na svojom názore zotrval, mal sa domáhať nápravy zápisu záložného práva v katastrálnom konaní. Na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že príslušnému správne mu orgánu podal návrh na zápis záložného práva žalobca, spolu s návrhom predložil záložné zmluvy, v ktorých je označený ako osoba, v prospech ktorej má byť záložné právo zriadené, chybou správneho orgánu nedošlo k správne mu zápisu jeho osoby do katastra nehnuteľností. Konštatoval, že v dôsledku chyby pri rozhodovaní štátneho orgánu nemôže dôjsť k ukráteniu žalobcu na jeho právach tak, že mu záložné právo nevznikne napriek tomu, že žalobca sa žiadnej chyby nedopustil a postupoval v súlade so zákonom. Na základe uvedeného súd vyhodnotil popretie pohľadávok žalobcu žalovaným 2/ čo do zabezpečenia záložným právom a poradia zabezpečovacieho práva ako nedôvodné a preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

10 Na odvolanie žalovaného 2/ Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 26CoKR/10/2018-825 z 16. mája 2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (II. a III. výroková veta) potvrdil a rozhodol, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

11 Odvolací súd v súlade s ust. 387 CSP poukázal v celom rozsahu na odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil a to ako v rovine skutkových zistení, tak aj v rovine právneho posúdenia, ktoré považoval za správne.

12 Na vylúčenie prípadnej arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu doplnil, že ani podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo zo strany žalobcu k zmeškaniu lehoty na podanie incidenčnej žaloby. Poukázal na to, že tak ako uviedol aj žalovaný, žalobcovi bolo doručené oznámenie o popretí pohľadávky dňa 07. apríla 2016 z dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Nasledujúcim dňom začala plynúť prekluzívna lehota na podanie incidenčnej žaloby, ktorá musela byť podaná proti žalovanému 2/ najneskôr do 08. mája 2016. Žalobca podal návrh na rozšírenie žaloby aj voči žalovanému 2/ dňa 28. apríla 2016, t. j. v zákonnej lehote vyplývajúcej z ust. § 32 ods. 9 zák. č. 7/2005 Z. z.

13 Výklad prezentovaný žalovaným 2/, že sa správca stal účastníkom konania až momentom právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 23Cbi/31/2006-321 zo dňa 15. júla 2016 označil za odporujúci úmyslu zákonodarcu a v podstate by znamenal, že aj v prípade ak by veriteľ podal žalobu (návrh na rozšírenie žaloby o správcu) nasledujúci deň po oznámení o popretí pohľadávky, táto by nemusela byť podaná včas, v závislosti od toho, kedy súd o podanom návrhu rozhodne. Takýto postup označil za odporujúci princípu právnej istoty účastníkov konania, a preto výklad prezentovaný

žalovaným 2/ považoval odvolací súd za neprijateľný.

14 Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného 2/, týkajúcou sa postupu OÚ Nitra - katastrálny odbor, a v súvislosti so žalovaným 2/ predloženým výňatkom z komentára k ust. § 47 ods. 6 správneho poriadku (C. H. Beck, 2015), odvolací súd konštatoval, že žalovaný 2/ použil iba časť, ktorá jeho argumentáciu čiastočne potvrdzovala. Z obsahu žalovaným 2/ uvádzanej časti komentára totiž vyplýva, že za zrejmú nesprávnosť by nebolo možné považovať absenciu niektorej z obsahových náležitostí rozhodnutia (výrok, odôvodnenie, poučenie). Nesprávna identifikácia účastníka konania (uviedenie úplne inej osoby), ktorému je rozhodnutie určené, tak isto nie je zrejmou nesprávnosťou alebo vadou, ktorá má za následok zrušenie, či dokonca nulitu rozhodnutia. Žalovaný 2/ teda vo svojom vyjadrení opomenul uviesť to podstatné, t. j. to čo autor komentára považuje za nesprávnu identifikáciu účastníka konania. Odvolací súd zdôraznil, že z obsahu komentára teda nevyplýva nič iné ako to, že neopraviteľné je rozhodnutie, v ktorom bol za účastníka označený niekto úplne iný ako vyplýva z obsahu administratívneho konania. Tak tomu však nie je v prejednávanom prípade, keď zo strany správneho orgánu nedošlo k označeniu úplne iného účastníka, ale k neúplnému označeniu, inak správne označeného účastníka, čo je diametrálny rozdiel.

15 Odvolací súd zdôraznil, že postupom správneho orgánu v zmysle § 47 ods. 6 zák. č. 71/1967 Zb. totiž nedochádza k novému rozhodovaniu, resp. k nahradeniu pôvodného rozhodnutia novým (napokon nové rozhodnutie ani nebolo vydané), ale iba k odstráneniu obsahovo-formálnych chýb, ku ktorým pri kreovaní rozhodnutí môže dôjsť, či už chybou v písaní (pri opise), počítaní alebo inej zrejmej nesprávnosti, ktorá nemá za následok zrušenie rozhodnutia alebo jeho neplatnosť. Nesprávnosť takéhoto rozhodnutia nespočíva v jeho neúčelnosti alebo nespravodlivosti, ale len chybách v ňom obsiahnutých. So zreteľom na uvedené, považoval aj odvolací súd postup správnych orgánov za súladný so zákonom, čo v konečnom dôsledku znamená, že žaloba ako taká bola voči žalovanému 2/ podaná dôvodne.

16 Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, tvrdiac, že sa odvolací súd v napadnutom rozsudku nevysporiadal s argumentáciou žalovaného 2/, uvedenou v ním podanom odvolaní, čím porušil jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a to v takom rozsahu, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný 2/ vyvodil prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, tvrdiac, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľ konštatoval, že rozhodnutia o povolení vkladu sa stali právoplatnými dňom vydania týchto rozhodnutí, nakoľko s výnimkou správnej žaloby nie je prípustný opravný prostriedok. Poukázal na to, že od právoplatnosti rozhodnutí o povolení vkladu záložného práva (rok 2012 - 2013) do dňa opravy zrejmej nesprávnosti rozhodnutí o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností (rok 2016) bol v katastri nehnuteľností ako záložný veriteľ subjekt bez právnej subjektivity, ktorý má za sebou obrovský administratívny aparát, ktorý takéto nulité rozhodnutia o povolení vkladu pre subjekt bez právnej subjektivity na súde správnu žalobou nikdy nenapadol. Z opravy zrejmej nesprávnosti v rozhodnutí o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností vyplýva, že okresný úrad, katastrálny odbor vykonal dodatočné v zmysle § 47 ods. 6 zák. č. 71/1967 Zbierky o správnom konaní, opravu zrejmej nesprávnosti, keď vypustil v texte rozhodnutí nesprávne označenie účastníka Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, IČO: 36 86 11 46, Prievozská 4/A, 821 09 Bratislava a nahradil ho „správnym“ označením Oberbank AG so sídlom Untere Donaulände 28, A-4020 Linz, Rakúska republika konajúca prostredníctvom organizačnej zložky Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike, IČO: 36 81 11 46, Prievozská 4/A, 821 09 Bratislava. Dovolateľ namietal, že Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor tak v roku 2016, po tom ako bol vyhlásený konkurz (18. decembra 2015) na majetok úpadcu vykonal opravu „zrejmej nesprávnosti“ v rozpore s ustanoveniami katastrálneho zákona, ktorý explicitne v ustanovení § 57 ods. 2 katastrálneho zákona vylučuje pôsobnosť právneho poriadku na prešetrovanie a vykonávanie zmien údajov v katastri, pričom spätne zriadil záložné právo na majetku úpadcu (záložcu) a to bez vydania rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu, ale urobil tak obyčajným oznámením o oprave zrejmej nesprávnosti, ktorá oprava nemôže mať rovnakú právnu silu individuálneho správneho aktu - rozhodnutia o povolení vkladu, momentom vydania ktorého vzniká záložné právo. Okrem nemožnosti subsidiárneho použitia správneho poriadku poukázal na skutočnosť, že zmena non-subjektu za subjekt

práva v konštitutívnom rozhodnutí, ktorým sa povoľuje vklad záložného práva, nemôže byť chápané ako oprava zrejmej nesprávnosti v zmysle § 47 ods. 6 Správneho poriadku, nakoľko takouto opravou dôjde k spätnému vzniku záložného práva subjektu práva. S poukazom na rozhodnutie sp. zn. Rc 37/1969 konštatoval, že opravou zrejmej nesprávnosti nemôže dôjsť k zmene non-subjektu za subjekt práva, ktorému vďaka takejto oprave dôjde, a ktorému spätne vznikne záložné právo k majetku úpadcu. Dovolateľ konštatoval, že takýmto postupom okresný úrad katastrálny odbor vážnym spôsobom zasiahol do priebehu konkurzného konania úpadcu a spôsobil stav právnej neistoty účastníkov konania o vklade záložného práva a účastníkov konkurzného konania. Právnu otázku, pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu formuloval tak, či je možné opraviť rozhodnutia 1-3 (rozhodnutia 1 až 3 dovolateľ konkretizoval v článku IV dovolania - poznámka dovolacieho súdu) prostredníctvom § 47 ods. 6 Správneho poriadku opravy zrejmej nesprávnosti 1 až 3, resp. v dôsledku nesprávne uvedeného subjektu, v prospech ktorého sa povoľuje vklad záložného práva v rozhodnutí 1 až 3 došlo k platnému vzniku záložného práva v prospech žalobcu. V súvislosti s charakterom chýb, ktoré možno opraviť postupom podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku poukázal na názory vyslovené v odbornej literatúre napr. Potasch P., Hašanová J.: Zákon o správnom konaní (Správny poriadok) Komentár 2. vydanie, Bratislava: C.H.beck, 2015. Vyslovil názor, že o tom, že nešlo iba o zrejmu nesprávnosť t. j. chybu v písaní ako to interpretujú súd prvej inštancie ako aj odvolací súd, svedčí skutočnosť, že ako navrhovateľ bola v rozhodnutí 1 - 3 označená rovnako pobočka zahraničnej banky t. j. non subjekt práva, v prospech ktorej boli vydané rozhodnutia o povolení vkladu záložného práva. Uzavrel, že z uvedeného je zrejma nulitosť uvedeného rozhodnutia ako aj fakt, že nešlo iba o chybu v písaní či nejakú inú zrejmu nesprávnosť. Poukázal na názor odvolacieho súdu, odlišný od názoru publikovaného v odbornej literatúre, a to, že zrejma nesprávnosť v nesprávnej identifikácii účastníka nemá za následok zrušenie či dokonca nulitu rozhodnutia. Dovolateľ ďalej tvrdil, že sa súdy obidvoch inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu o čom svedčí rozhodnutie NS SR sp. zn. 7SŽ/142/2001, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že formou opravy rozhodnutia nemožno zásadne meniť pôvodné rozhodnutie tak, aby na základe opravy rozhodnutia malo dôjsť k zmene právnej situácie založenej rozhodnutím. Takúto zásadnú zmenu rozhodnutia je možné dosiahnuť iba postupom podľa § 65 zák. č. 71/1967 Zbierky, t. j. aplikáciou inštitútu preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Na podporu správnosti jeho názoru poukázal aj na odborný výklad zverejnený v Justičnej revue, 65, 2013, č. 3, s. 381 - 393. Záverom uviedol, že nakoľko došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu, správny orgán, pokiaľ by postupoval zákonom predpokladaným postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona mal konanie o oprave chýb v katastri prerušiť v súlade s ustanovením § 47 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj ako „ZoKR“).

17 Žalobca vo vyjadrení navrhol dovolanie žalovaného 2/ odmietnuť. V súvislosti s judikátom NS SR sp. zn. 7SŽ/142/2001, na ktorý žalovaný 2/ v dovolaní poukazuje, žalobca uviedol, že obsahuje len všeobecnú formuláciu, ktorá sa netýka skutkovo zhodného či obdobného prípadu, ide o rozhodnutie staršieho dáta ale predovšetkým najvyšší súd neplnil úlohu dovolacieho súdu, teda v žiadnom prípade nejde o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ďalej namietal, že prípustnosť dovolania nezakladá ani odklon od odbornej literatúry, na ktorú žalovaný 2/ poukazoval, avšak zdôraznil, že aj text odbornej literatúry považuje za nesprávnu identifikáciu účastníka konania uvedenie úplne inej osoby, pričom odvolací súd vysvetlil, že v tomto prípade nejde o uvedenie úplne inej osoby, čo však žalovaný 2/ vo svojom dovolaní zámerne ignoruje a prekrúca. Pokiaľ dovolateľ vytýka dovolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, žalobca vyslovil názor, že sa odvolací súd a aj súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami žalovaného 2/, vysvetlil či išlo o opravu zrejmej nesprávnosti alebo nie a vyjadril sa aj k tomu, prečo sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o tom, že nešlo o vecne nesprávne rozhodnutie správneho orgánu, ale len o chybu v písaní rozhodnutia o povolení vkladu, čo jasne vyplýva z toho ako bol označený žalobca v návrhu na vklad a v zmluve, žalobca bol v týchto písomnostiach označený správne a takto s ním aj správny orgán konal. Zdôraznil, že aplikácia správneho poriadku pritom v žiadnom prípade nemôže byť vylúčená, pretože v tejto veci išlo o opravu zrejmych nesprávností v rozhodnutí vydanom správnym orgánom, nie o prešetrovanie a vykonávanie zmien údajov katastra podľa ustanovenia § 57 ods. 2 katastrálneho zákona, ktoré má úplne iný účel a význam. Uzavrel, že opravou rozhodnutia v žiadnom prípade nedošlo k zámene tzv. non-

subjektu za subjekt práva, ale len k správne mu označeniu žalobcu - z toho dôvodu nemohlo ani dôjsť k spätnému vzniku záložného práva ale len k oprave zápisu týkajúceho sa už existujúceho záložného práva.

18 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

19 Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

20 Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom odvolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky odvolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

22 Dovolateľ v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzuje jeho prípustnosť, uvádza ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, keď v dovolaní poukazuje na vady odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa názoru žalovaného 2/ nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní, ktorou spochybnil správnosť záverov súdu prvej inštancie.

23 Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

24 K namietanej vade zmätočnosti pre nedostatočnú odôvodnenosť rozhodnutí vo veci konajúcich všeobecných súdov dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu stanoviska najvyššieho súdu nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (k tomu pozri napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo 2/2016 z 11. apríla 2017).

25 Uplatnenie druhej vety stanoviska najvyššieho súdu, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety, sa týka výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. Dovolací súd dospel k záveru, že v prejednávanvej právnej veci, vzhľadom na obsah odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie ako aj

rozsudku odvolacieho súdu nie je na mieste aplikovať výnimku z uplatňovania tohto pravidla.

26 Konajúce súdy v odôvodnení ich rozhodnutí (a to pri spojení rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) naplnili požiadavky plynúce zo základného práva žalovaného 2/ na súdnu ochranu, keďže odôvodnenie vyhovie žalobcom uplatnenému nároku možno považovať za uspokojujúce. Dovolateľ namietal, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je možné ho považovať za nedostatočne odôvodnené. Základnými odvolacími námietkami žalovaného 2/ sa odvolací súd zaoberal a napriek tomu, že už prvoinštančné rozhodnutie dávalo odpovede na ním vznesené námietky, odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov aj ďalšie dôvody. Dovolací súd dospel k záveru, že obidve rozhodnutia súdov nižšej inštancie zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súdy prvej inštancie, ako aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdy primerane vysvetlili, z akých úvah a dôkazov vychádzali pri posudzovaní otázky, či išlo o opravu zrejmej nesprávnosti v označení žalobcu v rozhodnutiach o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností alebo nie, teda či išlo o vecne nesprávne rozhodnutia správneho orgánu alebo iba o chybu v písaní v rozhodnutiach a uviedli dôvody, pre ktoré sa nestotožnili s názorom žalovaného 2/, že v danom prípade je vylúčená podľa § 57 ods. 2 katastrálneho zákona aplikácia ustanovenia § 47 ods. 6 zák. č. 71/67 Zb. o správnom konaní. Súdy prvej inštancie ako aj súd odvolací dostatočne odôvodnili právny záver, či nedošlo k zámene tzv. non-subjektu za subjekt práva, ale len k správnomu označeniu žalobcu, a že v súvislosti s tým nemohlo v žiadnom prípade dôjsť k nesprávnemu spätnému „zriadeniu“ záložného práva v prospech žalobcu bez konštitutívneho rozhodnutia správneho orgánu. Postupom súdov teda nedošlo k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného 2/ na spravodlivý súdny proces.

27 Žalovaný 2/ odôvodnil prípustnosť dovolania aj ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietajúc, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutia odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa súd prvej inštancie ako aj odvolací súd odklonili zásadným spôsobom od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky preukazoval dovolateľ odkazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sž/142/2001, ako aj odbornú literatúru a to publikáciu „Zákon o správnom konaní“ (správny poriadok) Komentár, 2. vydanie, Bratislava: C.H.beck, 2015 autorov P. Potasch, J. Hašanová ako aj Justičnú revue, 65, 2013 č. 3.

28 Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

29 Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacím dôvodom viazaný.

30 Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno - iba v prípadoch Civilným sporovým poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a odvolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 113/2012, sp. zn. 2Cdo 132/2013, sp. zn. 3Cdo 18/2013, sp. zn. 4Cdo 280/2013, sp. zn. 5Cdo 275/2013, sp. zn. 6Cdo 107/2012 a sp. zn. 7Cdo 92/2012).

31 Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí EŠLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, treba na prípady možnosti prelomenia záväznosti a

nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadieť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Civilný sporový poriadok so zreteľom na uvedené upravuje podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutia napadnúť dovolaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; na mieste je skôr reštriktívny výklad.

32 Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Žalovaný 2/ tvrdí, že sa odvolací súd pri riešení právnej otázky, na ktorej spočíva jeho rozhodnutie, odklonil od riešenia určujúcej otázky, ktoré zvolilo rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Sž/142/2001, ktoré podľa jeho názoru zodpovedá ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je charakterizovaný „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Žalovaným 2/ označené rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Sž/142/2001 z novembra 2001, nie je však rozhodnutím NS SR ako súdu dovolacieho, nakoľko najvyšší súd v uvedenom konaní preskúmaval, na základe podanej žaloby, zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy. Ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu nie je podľa názoru dovolacieho súdu ani odborný výklad, týkajúci sa konania o oprave chýb v katastrálnom operáte, publikovaný v časopise Justičná revue, a ani právne závery, ktoré obsahuje komentár k Zákonu o správnom konaní, ktorého autormi sú P. Potasch a J. Hašanová, na ktoré odkazuje dovolateľ. So zreteľom na uvedené dovolateľ v dovolaní neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré riešia právnu otázku inak, ako ju riešil odvolací súd. Navyše dovolateľ otázku, ktorá mala mať pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčový význam, vyjadril slovné spôsobom, ktorý nie je zrozumiteľný, určitý, navyše formuláciu otázky spôsobom „je možné opraviť rozhodnutie 1 - 3... formou zrejmej opravy nesprávnosti 1 - 3“ nepovažoval dovolací súd za takú, aby vykazovala znaky otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, teda že ide o otázku významnú nielen pre predmetný spor ale aj zo širších hľadísk. Dovolateľ je povinný jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, o ktorý sa však nejedná v prejednávanej veci, v ktorom výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP.

33 Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny prieskum. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného 2/ je procesne neprípustné a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

34 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

35 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.